

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 17 Ιανουαρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 10.12.2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 2290/10.12.2021 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...», (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ.. ..., οδός ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αρ. 465/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής και κάθε άλλης πράξης, απόφασης, παράλειψης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή η προσφορά της και να αναδειχθεί μειοδότης του διαγωνισμού, να ακυρωθεί κάθε συναφής, βλαπτική των εννόμων συμφερόντων της, πράξη ή παράλειψη, κατά τα πληττόμενα με την προδικαστική προσφυγή σκέλη, προκειμένου να καταστεί εφικτή η συμμετοχή της στο διαγωνισμό, είτε αυτοτελώς είτε ως μέλος ένωσης, να διαταχθεί κάθε τι νόμιμο και να της επιστραφεί το καταβληθέν παράβολο. Η προσβαλλομένη εξεδόθη στο πλαίσιο της υπ' αρ. πρωτ. ... Διακήρυξης ανοιχτής διαδικασίας μέσω ΕΣΗΔΗΣ που προκήρυξε η αναθέτουσα για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «Βελτίωση οδού ...» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) εκτιμώμενης αξίας 769.230,77 ευρώ (πλέον ΦΠΑ 17%), αναρτήθηκε δε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 31.08.2021, έλαβε ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ (Δημόσια Έργα), όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε α/α συστήματος ...

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής, έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 3.846,15 ευρώ, (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ 17%, ήτοι 769.230,77 ευρώ.

2. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε την πρωτ. ... Διακήρυξης ανοιχτής διαδικασίας μέσω ΕΣΗΔΗΣ που προκήρυξε η αναθέτουσα για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «Βελτίωση οδού ...» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) εκτιμώμενης αξίας 769.230,77 ευρώ (πλέον ΦΠΑ 17%), αναρτήθηκε δε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 31.08.2021, έλαβε ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ (Δημόσια Έργα), όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε α/α συστήματος ...

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που ο Δήμος ... ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρο 345, παρ. 1, όπως ισχύει, η ΑΕΠΠ, ενώπιον της οποίας ασκήθηκε η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 10.12.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ

Αριθμός απόφασης : 124/2022

στις 01.12.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρ. 361, παρ. 1 και 362, παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και στα άρ. 4, παρ. 1, εδ. α' και 8, παρ. 2 του π.δ. 39/2017.

5. Επειδή η προσφεύγουσα έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, καθότι είχε συμμετάσχει στη σχετική διαδικασία με την υποβολή προσφοράς και, επομένως, εύλογα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλομένης απόφασης, κατά το μέρος που απερρίφθη η προσφορά της.

6. Επειδή στις 10.12.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερομένους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

7. Επειδή με την υπ' αρ. 3155/2021 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις 24.12.2021 προέβη σε κοινοποίηση, δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ και με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την ΑΕΠΠ του φακέλου της υπόθεσης και των σχετικών αποδεικτικών κοινοποίησης προς τους ενδιαφερόμενους.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις 24.12.2021 προέβη εμπρόθεσμα σε κοινοποίηση, δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ και με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την ΑΕΠΠ του υπ' αρ. πρωτ. 19996/24.12.2021 εγγράφου απόψεών της, τις οποίες κοινοποίησε και στα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, με το οποίο, για τους λόγους που ειδικότερα αναφέρονται σε αυτό, εκθέτει τις απόψεις της επί των σημείων που η προσφεύγουσα θεωρεί ως παραβάσεις.

10. Επειδή η προσφεύγουσα προέβη εμπρόθεσμα σε κοινοποίηση υπομνήματος επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής στις 29.12.2021 δια

Αριθμός απόφασης : 124/2022

μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ και με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την ΑΕΠΠ, με το οποίο, για τους εκεί αναφερόμενους λόγους, αιτείται την απόρριψη των αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής, να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να ακυρωθεί ο αποκλεισμός και να γίνει δεκτή η προσφορά της, το οποίο η αναθέτουσα κοινοποίησε στις 30.12.2021 σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

11. Επειδή με την προσβαλλομένη η Οικονομική Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση του από 25.11.2021 (ορθή επανάληψη στις 30.11.2021) 1ου πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ...» και συγκεκριμένα την απόρριψη της προσφοράς που υπέβαλε η προσφεύγουσα, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στο πρακτικό, την αποδοχή όλων των προσφορών που υπέβαλαν οι εκεί αναφερόμενοι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς και την ανάδειξη του μειοδότη οικονομικού φορέα «...» ως προσωρινό ανάδοχο του έργου, με μέση έκπτωση 41,31%. Ειδικότερα, η Επιτροπή Διαγωνισμού, αφότου προχώρησε στη διαβίβαση του καταλόγου προσφερόντων κατά σειρά μειοδοσίας, προέβη, κατά τη σειρά αυτή, σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των οικονομικών προσφορών των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης (έλεγχος ομαλότητας), βάσει της παραγωγής των σχετικών ψηφιακών αρχείων, και διαπίστωσε την ορθή αντίστοιχη αναγραφή των ποσοστών αυτών και την ομαλή μεταξύ τους σχέση σε κάθε μία από τις ανωτέρω προσφορές, ακολούθως ήλεγξε τα δικαιολογητικά συμμετοχής και διαπίστωσε την ορθότητα και πληρότητά τους, αφού προηγουμένως ήλεγξε και διαπίστωσε την εγκυρότητα των υποβληθεισών εγγυητικών επιστολών συμμετοχής, οι οποίες είναι σύμφωνες με τη διακήρυξη, παράλληλα δε προέβη σε έλεγχο για ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και διαπίστωσε ότι προσφορές με ποσοστό μέσης έκπτωσης πάνω από 44,53 % θεωρούνται ως ασυνήθιστα χαμηλές για τον εν λόγω διαγωνισμό (άρθρο 88 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 4.1 της διακήρυξης του διαγωνισμού του έργου) και, με το από 28.09.2021 μήνυμά της, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η Επιτροπή ενημέρωσε την αναθέτουσα αρχή ότι η προσφεύγουσα πρέπει να κληθεί να εξηγήσει την τιμή που προτείνει στην προσφορά του. Συνακόλουθα, η αναθέτουσα αρχή, με το υπ' αρ. πρωτ.

Αριθμός απόφασης : 124/2022

15120/01.10.2021 έγγραφο της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών και με το από 01.10.2021 μήνυμα μέσω του ΕΣΗΔΗΣ κάλεσε την προσφεύγουσα να υποβάλει, εντός προθεσμίας, εξήγηση της τιμής που προτείνει στην προσφορά του στο διαγωνισμό του έργου και η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 20.10.2021, με μήνυμα μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, έγγραφα για την αιτιολόγηση της τιμής της προσφοράς του, τα οποία και κατέθεσε στην αναθέτουσα αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. 16507/25-10-2021 αίτησή της. Η Επιτροπή Διαγωνισμού με το από 26.10.2021 μήνυμά της, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, απέστειλε στην αναθέτουσα αρχή έγγραφο με το οποίο ζήτησε την συναξιολόγηση και γνωμοδότηση της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών επί των εν λόγω υποβληθέντων εξηγήσεων της προσφεύγουσας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 88 και 89 του Ν.4412/16. Έπειτα, η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, με το υπ' αρ. πρωτ. 18236/24.11.2021 έγγραφό της, διαβίβασε στην Επιτροπή την υπ' αρ. πρωτ. 17863/19.11.2021 γνωμοδότηση των υπαλλήλων της και μελετητών του έργου, οι οποίοι εισηγούνται την απόρριψη της προσφεύγουσας διότι *«Οι εξηγήσεις που δόθηκαν από τον Προσωρινό Ανάδοχο μετά από την αίτημα της Επιτροπής Διαγωνισμού της αναθέτουσας αρχής για τυχόν ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά είναι ελλιπείς. Συγκεκριμένα όσο αναφορά το άμεσο κόστος του έργου υπάρχει ανάλυση που καταλήγει σε ένα «εκτιμώμενο κόστος εργασιών» και ένα «τελικό σύνολο κοστολογίου» χωρίς να συγκρίνεται αυτό με την τιμή που δόθηκε στην προσφορά του ώστε να δίνετε απάντηση αν η προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή ή όχι. Γενικά το σύνολο της αιτιολόγησης του εν λόγω ΟΦΠΑ έχει πολλές ασάφειες και ανακρίβειες και κρίνεται ανεπαρκής. Εκείνο όμως που αποτελεί μεγάλη παράληψη είναι ότι δεν λαμβάνονται υπ όψιν και δεν αιτιολογούνται καθόλου τα γενικά έξοδα όπως αυτά περιγράφονται στο αρ.53 παρ 7θ του Ν4412/2016 και ερμηνεύονται με την Εγκύκλιο 9 από 25/4/2017 του ΥΠ.ΥΠΟΔΟΜΩΝ Κ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ με Αρ. Πρωτ.: ΔΝΣβ'/οικ.29145/Φ.ΕΓΚΥΚ με ΘΕΜΑ «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το άρθρο 53 παρ.7 περ. θ' (Γενικά έξοδα και εργολαβικό όφελος) του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» Πιο συγκεκριμένα δεν γίνεται καμία εκτίμηση για το κόστος των παρακάτω εξόδων:*

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Διακρίνεται σε σταθερά κόστη (άπαξ αναλαμβανόμενα κατά τη διάρκεια της σύμβασης) και χρονικώς συνηρητημένα (εξαρτώμενα από τη χρονική διάρκεια της δραστηριότητας)

A. ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ

Περιλαμβάνουν τις δαπάνες:

- Εξασφάλισης και διαρρύθμισης εργοταξιακών χώρων, για την ανέγερση κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων π.χ. γραφείων, εργαστηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης
- Ανέγερσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων του Αναδόχου ή άλλων, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης
- Περίφραξης ή/και διατάξεων επιτήρησης εργοταξιακών εγκαταστάσεων και χώρων εκτέλεσης εργασιών εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης
- Εξοπλισμού (1) κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων για τη διασφάλιση λειτουργικής ετοιμότητας, εξασφάλισης ύδρευσης, ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνικής σύνδεσης και αποχέτευσης, καθώς και λοιπών απαιτούμενων ευκολιών, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης
- Απομάκρυνσης κύριων και βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων μετά την περαίωση του έργου, καθώς και οι δαπάνες αποκατάστασης των χώρων κατά τρόπο αποδεκτό και σύμφωνα με τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους.
- Κινητοποίησης (εισκόμισης στο εργοτάξιο) του απαιτούμενου εξοπλισμού γενικής χρήσης (π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς προσωπικού), όπως προβλέπεται στο χρονοδιάγραμμα του έργου και αποκινητοποίησης με το πέρας του προβλεπόμενου χρόνου απασχόλησης.

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Οι δαπάνες επισκόπησης των μελετών του έργου και τυχόν συμπληρώσεις τροποποιήσεις εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο άμεσο κόστος

Οι δαπάνες συμπλήρωσης των ΣΑΥ/ΦΑΥ (Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας/Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Για φόρους

Για εγγυητικές (2)

Ασφάλισης του έργου (2)

Προσυμβατικού σταδίου

Διάθεσης μέσων ατομικής προστασίας (1)

Για επισφαλή έξοδα πάσης φύσεως (π.χ. εξεύρεση χώρων γραφείων και λοιπών εγκαταστάσεων, χρηματοοικονομικών εξόδων, απαιτήσεων για μελέτες που μπορεί να προκύψουν κατά την πορεία των εργασιών, εκτεταμένες διαφωνίες και απαίτηση ισχυρής νομικής υποστήριξης, απαιτήσεις για μέτρα προστασίας από μη ληφθείσες υπόψη ακραίες επιτόπου συνθήκες, κλοπές μη καλυπτόμενες από ασφάλιση)

Σημείωση (1): λαμβάνεται υπόψη η τεχνική διάρκεια ζωής του αντικειμένου και η αναγκαιότητα αντικατάστασης στη διάρκεια της συμβατικής περιόδου.

Σημείωση (2): οι δαπάνες αυτές θεωρούνται ως σταθερές αναφερόμενες σε συγκεκριμένη συμβατική περίοδο και προϋπολογισμό ή συμβατικό τίμημα

Με βάση τον ορισμό τα ΓΕ αναφέρεται μόνο στα έξοδα που επηρεάζουν και αφορούν όλες τις εργασίες και όχι αποκλειστικά κάποιες συγκεκριμένες. Υπό τη θεώρηση αυτή, το κόστος π.χ. των χωματουργικών μηχανημάτων, η εγκατάσταση παραγωγής σκυροδέματος, η εγκατάσταση και τα μηχανήματα ασφαλικών, δεν εμπίπτουν στα γενικά έξοδα εργοταξίου.

B. ΧΡΟΝΙΚΩΣ ΣΥΝΗΡΤΗΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Περιλαμβάνουν τις δαπάνες:

Χρήσεως - λειτουργίας των εργοταξιακών εγκαταστάσεων και ευκολιών

Προσωπικού γενικής επιστασίας και διοίκησης του Αναδόχου και υπό την προϋπόθεση μόνιμης και αποκλειστικής απασχόλησης στο έργο (σε περίπτωση μη μόνιμης και αποκλειστικής απασχόλησης θα λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος απασχόλησης και η διαθεσιμότητα στο έργο). Ανηγμένες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για προβλεπόμενες νόμιμες αποζημιώσεις. Το επιστημονικό προσωπικό και οι επιστάτες, με εξειδικευμένο αντικείμενο (π.χ. χωματοουργικά, τεχνικά, ασφαλικά) δεν περιλαμβάνονται.

Νομικής υποστήριξης

Εξωτερικών τεχνικών συμβούλων με ad hoc μετάκληση

Για την εκτέλεση των καθηκόντων της παραπάνω κατηγορίας προσωπικού π.χ. χρήση αυτοκινήτων

Λειτουργίας μηχανημάτων γενικής χρήσης π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς προσωπικού

Μετρήσεων γενικών δεικτών και παραμέτρων που προβλέπονται στους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους και λήψη μέτρων για συμμόρφωση προς αυτούς

Συντήρησης του έργου για τον προβλεπόμενο χρόνο

Τόκοι κεφαλαίων κίνησης και γενικότερα χρηματοοικονομικό κόστος

Το αναλογούν, σε σχέση με τη συμμετοχή του στον κύκλο εργασιών της επιχείρησης, κόστος έδρας επιχείρησης ή/και λειτουργίας κοινοπραξίας

Όλα τα παραπάνω εμφανίζονται με λεπτομερή ποσοστιαία ανάλυση στον συνημμένο πίνακα της εγκυκλίου

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Κατά συνέπεια κρίνουμε την Αιτιολόγηση του εν λόγω ΟΦ και ΠΑ του έργου: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ...» μη αποδεκτή και προτείνουμε την απόρριψη του». Συνεπώς, η Επιτροπή Διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπ' όψιν την υπ' αρ. πρωτ. 17863/19.11.2021 γνωμοδότηση, έκρινε πως η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί, διότι οι εξηγήσεις της είναι ελλιπείς και μη ικανοποιητικές και άρα απαράδεκτες.

12. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι με το υπ' αρ. πρωτ. 15120/01.10.2021 έγγραφο του Τμήματος Διοικητικής υποστήριξης και Δημοπρασιών με τίτλο «Εξήγηση τιμής προσφοράς στο διαγωνισμό του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ...» κλήθηκε για το εξής «παρακαλούμε, όπως υποβάλλετε, σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού του έργου κι εντός προθεσμίας 20 ημερών από την κοινοποίηση του παρόντος εγγράφου, εξήγηση της τιμής που προτείνετε στην προσφορά σας στο διαγωνισμό του έργου του θέματος», «Ήτοι, η συγκεκριμένη πρόσκληση, ούτε ειδική, ούτε συγκεκριμένη ήταν, χωρίς να ζητά και χωρίς να παρέχει την παραμικρή κατεύθυνση για τις ομάδες κόστους ή τα σημεία στα οποία ανέμενε να λάβει αιτιολόγηση η αναθέτουσα αρχή, η οποία είχε συντάξει τον προϋπολογισμό του έργου και τεκμαίρετο ότι είχε τη γνώση περί των κοστοβόρων ομάδων εργασιών που έχρηζαν αιτιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό, και χωρίς κανένα συγκεκριμένο αίτημα παροχής εξηγήσεων, η εταιρεία μας κατέθεσε αιτιολόγηση και εξηγήσεις για τα σημεία που θεωρούσε ότι ανέμενε αιτιολόγηση η αναθέτουσα αρχή, αναμένοντας εύλογα, ότι θα ακολουθήσει διάλογος με την Επιτροπή Διαγωνισμού, και θα μας καλούσε σε περαιτέρω διευκρινίσεις, για την περίπτωση που θεωρούσε ότι υπήρχε κάποια έλλειψη, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της πλήρους αοριστίας της πρόσκλησης. Αντ' αυτού, το μόνο που πληροφορηθήκαμε με έκπληξη, ήταν ο αποκλεισμός μας, επειδή αναρμόδιο όργανο έκρινε ότι υπήρχαν ελλείψεις και ασάφειες στις εξηγήσεις μας, για τις οποίες ουδέποτε μας ζήτησε το παραμικρό η Επιτροπή Διαγωνισμού. Συνεπώς, όπως θα εκτεθεί και κατωτέρω, ελλείπει ειδικής και συγκεκριμένης πρόσκληση για παροχή εξηγήσεων, αλλά και εν απουσία εν συνεχεία οιοδήποτε διαλόγου, επί της παρασχεθείσας αιτιολόγησης της έκπτωσής μας, μη νόμιμα και κατά παράβαση της διακήρυξης και του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, αποκλειστήκαμε από το διαγωνισμό, ένεκα δήθεν

Αριθμός απόφασης : 124/2022

«ελλείψεων» «ασαφειών» και «ανακριβειών» των εξηγήσεων μας». Επί του πρώτου λόγου της προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται ότι, ενεργώντας βάσει της πρόβλεψης στο άρ. 88 του Ν. 4412/2016 και «δεδομένου ότι πρόκειται για την εκτέλεση μιας ολοκληρωμένης πράξης, η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι δεν ήταν δυνατό να ζητηθεί αιτιολόγηση για μέρος μόνο των εργασιών, καθώς η κοστολόγηση εκ μέρους των προσφερόντων, γίνεται για το σύνολο κάθε ομάδας εργασιών. Ο μη συνυπολογισμός του συνόλου των δεδομένων, θα ήταν δυνατόν να οδηγήσει σε λανθασμένα συμπεράσματα και μη σύννομο αποκλεισμό του προσφέροντος. Με βάση το ανωτέρω σκεπτικό, το αναμενόμενο σε αυτού του είδους την αιτιολόγηση, θα ήταν να δοθούν εξηγήσεις επί του συνόλου της προσφοράς, πράγμα το οποίο ο οικονομικός φορέας έπραξε, αποδεχόμενος εμμέσως το προπαρατεθέν σκεπτικό και συνεπώς θεωρούμε ότι η εκ των υστέρων επίκληση αοριστίας είναι υστερόβουλη και ουδεμία υπόνοια παράβασης εκ μέρους του φορέα στοιχειοθετεί». Με το υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας σχετικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «...ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής εν προκειμένω, προβάλλεται παρελκυστικά, διότι με την «πρόσκληση» δεν έδωσε την παραμικρή κατευθυντήρια. ... Στην τελευταία πρόταση του πρώτου σημείου των απόψεών της, η αναθέτουσα αρχή, επιχειρηματολογώντας περί του δήθεν ορισμένου της πρόσκλησής της, αναφέρει ότι εμείς παρείχαμε εξηγήσεις επί του συνόλου της προσφοράς μας, «πράγμα το οποίο ο Οικονομικός Φορέας έπραξε αποδεχόμενος εμμέσως το προπαρατεθέν σκεπτικό» της. Το επιχείρημα αυτό επιχειρεί να δημιουργήσει σύγχυση διότι: (α) δεν αποδεχθήκαμε ότι η πρόσκληση ήταν σαφής και συγκεκριμένη και εξακολουθούμε να επιμένουμε ότι ήταν αόριστη, (β) παρείχαμε τις εξηγήσεις που εμείς θεωρούσαμε επαρκείς, θεωρώντας από πλευρά μας, απολύτως εύλογο, ότι ελλείπει της παραμικρής κατευθυντήριας οδηγίας, αν θεωρούσε η αναθέτουσα αρχή, ότι έχρηζαν οι εξηγήσεις μας παροχής περαιτέρω διευκρινίσεων θα μας καλούσε, σε διάλογο, όπως επιβάλει το άρθρο 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016.»

13. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Εν προκειμένω, ποτέ η Επιτροπή

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Διαγωνισμού, δεν μας κάλεσε να εξηγήσουμε οποιοδήποτε σημείο των παρεχόμενων πληροφοριών μας, αν υποτεθεί ότι διέγνωσε και της δημιουργήθηκαν ερωτηματικά σχετικά με φερόμενες ελλείψεις της αιτιολόγησής μας. Περαιτέρω, ουδέποτε μας έδωσε την ευκαιρία να προβάλλουμε λυσιτελώς τις απόψεις μας για τα σημεία που δήθεν διέγνωσε μη ικανοποιητικές και ελλιπείς της εξηγήσεις μας. Κατά το σκέλος αυτό, παραβίασε τη διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, διότι όχι μόνο δεν αξιολόγησε τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόησή με εμάς, αλλά δεν τις αξιολόγησε καν, κατά απαράδεκτη εκχώρηση της αρμοδιότητάς της σε αναρμόδιο όργανο, το οποίο ομοίως διατύπωσε (αναρμοδίως) θέση, χωρίς τη διενέργεια οιοδήποτε διαλόγου μαζί μας.». Επί του δεύτερου λόγου προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται ότι «Η εκ του νόμου υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να έρθει σε συνεννόηση με τον προσφέροντα, αφορά τα υποβληθέντα στοιχεία και όχι την εκ των υστέρων συμπλήρωση με πρόσθετα στοιχεία. Το ανωτέρω, αποτελεί πάγια πρακτική κατά το στάδιο υποβολής προσφορών και σε προέκταση της σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. Στην περίπτωση μας, ο προσφέρων δεν κατέθεσε το σύνολο των απαιτούμενων εξηγήσεων προς αιτιολόγηση της προσφοράς του και συγκεκριμένα δεν κατέθεσε αιτιολόγηση επί του έμμεσου κόστους του έργου (Γενικά Έξοδα) και αυτός είναι και ο βασικός λόγος που επικαλείται η επιτροπή για την μη αποδοχή τους. Άλλωστε, ο ίδιος ο οικονομικός φορέας, έρχεται εκ των υστέρων και στα πλαίσια της προδικαστικής προσφυγής, να θεραπεύσει την εν λόγω παράλειψή του». Με το υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας σχετικά με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «...η αναθέτουσα αρχή υπολαμβάνει ότι οι επί της ουσίας ισχυρισμοί μας δεν εμπεριέχουν την παραμικρή πλημμέλεια, δεν δύναται να τους «αντικρούσει» και γι' αυτό δεν απαντά το παραμικρό. Κατ' ουσία παραδέχεται ότι αν μας είχε ζητήσει εξηγήσεις για το έμμεσο κόστος και της είχαμε παράσχει τα αναφερόμενα με την προδικαστική προσφυγή μας θα γινόταν αποδεκτή η αιτιολόγηση της προσφοράς μας. Ανεξαρτήτως όλων των υπολοίπων αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής, η φερόμενη «παράλειψή» μας, οφείλεται αποκλειστικά σε, δική της πλημμέλεια και δεν δύναται να την επικαλείται σε βάρος μας, και

Αριθμός απόφασης : 124/2022

δη σε βάρος της οικονομικότερης και καλύτερης για το δημόσιο συμφέρον οικονομικής προσφοράς. Αν θεωρούσε ότι έπρεπε να παρασχεθούν εξηγήσεις για το έμμεσο κόστος (Γενικά Έξοδα) όφειλε να το επισημάνει ειδικά και με σαφήνεια στην Πρόσκλησή της ή έστω να μας καλέσει στα πλαίσια κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, να της παράσχουμε σχετικές διευκρινίσεις.... Εν προκειμένω, εφόσον η αναθέτουσα αρχή ουδέποτε μας κάλεσε ειδικά και με σαφήνεια να παράσχουμε εξηγήσεις για το έμμεσο κόστος, και μάλιστα, ουδεμία παρατήρηση ή μομφή έχει επί της ουσίας των προβαλλόμενων με την προδικαστική προσφυγή μας, καθίσταται σαφές, πως μη νόμιμα, αβάσιμα και καταχρηστικά, επιχειρεί να στοιχειοθετήσει «παράλειψή» μας, η οποία προκλήθηκε αποκλειστικά και μόνο ένεκα δικών της πράξεων και παραλείψεων.»

14. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «...κατά παράβαση των αρχών της διαφάνειας, έχουμε παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και παρεμβολή στο στάδιο της αξιολόγησης της προσφοράς μας, και μάλιστα σε χρονικά σημεία όπου ίσχυε η μυστικότητα της διαδικασίας, αναρμόδιου οργάνου, το οποίο ανέλαβε την αξιολόγηση και τη σύνταξη γνωμοδότησης για την προσφορά μας, όχι μόνο κατά παραβίαση του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 (το οποίο ούτως ή άλλως δεν εφήρμοσαν αφού δεν διενεργήθηκε διάλογος), αλλά και κατά παράβαση του άρθρου 221 του Ν. 4412/2016, που ορίζει την αποκλειστική αρμοδιότητα των οργάνων που γνωμοδοτούν στους δημόσιους διαγωνισμούς και του άρθρου 18 του ίδιου νόμου, το οποίο ορίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές ενεργούν με διαφάνεια. ... Εν προκειμένω, όπως ευθαρσώς προκύπτει από την προσβαλλόμενη πράξη, κατά παράβαση του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, και της αρχής της διαφάνειας, παρεμβλήθηκε στην διαδικασία αξιολόγησης των εξηγήσεων και παρεχόμενων από εμάς πληροφοριών, αναρμόδιο διαγωνιστικό όργανο, το οποίο αξιολόγησε και γνωμοδότησε επί της προσφοράς μας, και του οποίου – και μόνο- η γνωμοδότηση και οι θέσεις μνημονεύθηκαν στο συμπροσβαλλόμενο 1ο Πρακτικίπο. Η γνωμοδότηση αυτή, υιοθετήθηκε αύτανδρη άκριτα, από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία μη νόμιμα εκχώρησε τις αρμοδιότητες της σε αναρμόδιο όργανο και παρέλειψε να αξιολογήσει επί της ουσίας την προσφορά μας και να ακολουθήσει την

Αριθμός απόφασης : 124/2022

οριζόμενη από το άρθρο 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016 διαδικασία διαλόγου και αξιολόγησης της αιτιολόγησής μας». Επί του τέταρτου λόγου, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται ότι «Η Επιτροπή Διαγωνισμού, δεδομένης της εξειδικευμένης φύσης των εργασιών αλλά και κυρίως της αναλυτικής παράθεσης των κοστολογίων εκ μέρους του οικονομικού φορέα, έκρινε σκόπιμο να λάβει και την άποψη του ίδιου του μελετητή ο οποίος προμέτρησε και προκοστολόγησε το έργο. Στη συνέχεια, απλώς συνεκτίμησε την γνώμη του μελετητή, έτσι ώστε να διαμορφώσει πλήρη άποψη επί του θέματος. Η ανωτέρω ενέργεια, ουδόλως στοιχειοθετεί εκχώρηση αρμοδιότητας, καθώς ως προβλέπεται και εκ του νόμου, ο τελικός γνωμοδοτών είναι η Επιτροπή Διαγωνισμού». Με το υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας σχετικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «Από την προσβαλλόμενη απόφαση και το Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, προκύπτει πως η Ε.Δ. κατά μη νόμιμη εκχώρηση αποκλειστικής αρμοδιότητας προχώρησε σε συναξιολόγηση των εξηγήσεων μας με την Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ..., η οποία ήταν και η μόνη που συνέταξε γνωμοδότηση επί των εξηγήσεων μας, η οποία παρατίθεται αυτούσια στις προσβαλλόμενες πράξεις. Ως εκ τούτου, δεν ασκήθηκε η αποκλειστική αρμοδιότητα της διατύπωσης γνώμης επί των εξηγήσεων μας, από την Επιτροπή Διαγωνισμού, αλλά αυτή ενήργησε από κοινού και σε συνεργασία με όργανο του οποίου η εμπλοκή ούτε επιτρέπεται, ούτε προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και δεν αποτελεί καν Επιτροπή προβλεπόμενη στο άρθρο 221 του ν. 4412/2016».

15. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «Με αυτό το περιεχόμενο η προσβαλλόμενη πράξη, στερείται πλήρως νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας. Τούτο προεχόντως διότι χαρακτηρίζονται οι εξηγήσεις μας ελλιπείς, ασαφείς και ανακριβής, ως προς το άμεσο κόστος και ως προς τα γενικά έξοδα, τη στιγμή που ούτε με την πρόσκληση, αλλά ούτε και μετέπειτα κατά την αξιολόγηση, δεν μας ζητήθηκε το παραμικρό στοιχείο (ούτε καν γενικά και αόριστα) για να δικαιολογήσουμε συγκεκριμένα το άμεσο κόστος ή τα γενικά έξοδα. Αν θεωρούσε η Επιτροπή Διαγωνισμού ασαφές ή ελλιπές κάποιο από τα παρασχεθέντα στοιχεία, όφειλε να ζητήσει ειδικά και συγκεκριμένα αιτιολόγηση αυτού. Δεν είναι νόμιμο, κατά

Αριθμός απόφασης : 124/2022

τις διατάξεις του άρθρου 88 παρ. 1 και 3, αφενός να μην αποστέλλεται ειδική και ορισμένη πρόσκληση σε υποβολή στοιχείων, αφετέρου όταν υποβάλλονται τα στοιχεία που θεωρούμε εμείς επαρκή (χωρίς να μας έχει δοθεί ούτε καν γενική κατεύθυνση περί των ομάδων κόστους που αναμένει ή επιθυμεί αιτιολόγησης η Επιτροπή Διαγωνισμού) να απορρίπτεται η προσφορά μας επειδή «κρίνεται» ανεπαρκής ή ασαφής η αναφορά, ως προς την ανάλυση του άμεσου κόστους. Πέραν του όπως θα εκτεθεί κατωτέρω, επρόκειτο για απλές πράξεις (πρόσθετης και αφαίρεσης) τις οποίες μπορούσε να διενεργήσει η Επιτροπή Διαγωνισμού, όπως θα αναφέρουμε κατωτέρω, θα μπορούσε και υποχρεούτο να μας ζητήσει εξηγήσεις, βάσει της υποχρέωσης που έχει δύναμη του άρθρου 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016 να αξιολογήσει τις παρεχόμενες πληροφορίες με συνεννόηση μαζί μας. Αντ' αυτού, παρέλειψε να ασκήσει την εκ του νόμου υποχρέωση της και εν πολλοίς, «συνεννοήθηκε» με τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, της οποίας τη γνωμοδότηση υιοθέτησε. Τα ως άνω θεωρούμε καταδεικνύουν το απολύτως έωλο των διαλαμβανομένων στη «γνωμοδότηση» περί των «ελλείψεων», της ασάφειάς και ανεπάρκειας ως προς τις ομάδες κόστους που αφορούν το άμεσο κόστος και τα γενικά έξοδα. Περαιτέρω, ακόμη και η αναφορά στην Εγκύκλιο 9/2007 και σε «μεγάλη παράλειψη» ως προς τα γενικά έξοδα, είναι αβάσιμη. Ούτε στην πρόσκληση ούτε μετέπειτα, μας ζητήθηκε παροχή στοιχείων ή ανάλυση των Γενικών Εξόδων και δη με κατευθυντήρια οδηγία την εφαρμογή της Εγκυκλίου 9/2007. Όφειλε η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά τον έλεγχο των παρεχόμενων από εμάς στοιχείων (αν υποτεθεί ότι τα έλεγξε, όπερ ουδόλως προκύπτει από το Πρακτικό της), να μας ζητήσει πρόσθετα στοιχεία. Στόχος της αξιολόγησης σε συνεννόηση με τον προσφέροντα, όπως ορίζει το άρθρο 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016, είναι η παροχή εξηγήσεων αναφορικά με τη διάρθρωση της προσφοράς, και η διασφάλιση πραγματικής δυνατότητας παροχής εξηγήσεων, όχι η χρήση της πρόσκλησης, ως μεθόδου καθόδου στον πίνακα μειοδοσίας, όπως διαφαίνεται ότι υπολαμβάνεται από διάφορες αναθέτουσες αρχές, κατά κακή ενάσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η επίκληση από μέρους τής ενσωματωθήσας στο πρακτικό «γνωμοδότησης» της Εγκυκλίου 9/2017 για τα γενικά έξοδα και το εργολαβικό όφελος, είναι απολύτως εσφαλμένη και δεν τυγχάνει της παραμικρής εφαρμογής. Κατ' αρχάς, η υπ' αριθμόν 9/25-4-2017

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Εγκύκλιος του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών με θέμα: «Παροχή διευκρινήσεων σχετικά με το άρθρο 53 παρ 7 περ. θ (Γενικά Έξοδα & Εργολαβικό Όφελος) του Ν 4412/2016», με βάση την οποία «γνωμοδότηση» επιχειρεί να τεκμηριώσει «μεγάλη παράλειψη» περί της αιτιολόγησης των γενικών εξόδων, του εργολαβικού οφέλους και του κέρδους του έργου, αφορά στον τρόπο κατάρτισης των προϋπολογισμών δημοπράτησης (και ουδεμία σχέση έχει με τη διαδικασία των αιτιολογήσεων), προβλέπει διάφορες περιπτώσεις έμμεσου κόστους του κάθε έργου και καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσοστό επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης για κάθε μία από αυτές. Η εν λόγω Εγκύκλιος δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα ούτε ΚΑΝ και επί του θέματος για το οποίο εκδόθηκε (πολλώ δε μάλλον για το άσχετο ζήτημα της αιτιολόγησης των προσφορών).... Δ.4. Επί του άμεσου κόστους και των χρονικά συνηρημένων εξόδων ... Η ... αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης με έκπτωση 46,58% και προσφορά 336.167,91 € με ΓΕ και ΟΕ όπως εμφανίζεται στον πίνακα μειοδοσίας. Το τελικό κοστολόγιο όπως αναφέρεται στην τελευταία σελίδα της αιτιολόγησης ανέρχεται στο ποσό των 300.178,50 €. Η προκύπτουσα διαφορά μεταξύ προσφοράς και τελικού κοστολογίου είναι: 336.167,91 € - 300.178,50 € = 35.989,41 € που είναι το προσδοκώμενο όφελος και συνεπώς (α) η προσφορά δεν είναι ιδιαίτερα χαμηλή, (β) το κέρδος προκύπτει από μία απλή μαθηματική πράξη (αφαίρεση).... Με δεδομένο ότι το ΑΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ που ανέρχεται στο ποσό των 246.078,50 € έγινε αποδεκτό από την Αναθέτουσα Αρχή Σύμφωνα με την εγκύκλιο 9/25-4-2017 το Σχετ. με το άρθρο 53 παρ.7, παρ.θ (Γενικά έξοδα και εργολαβικό όφελος), την οποία επικαλείται, ως κατευθυντήρια οδηγία η, ενσωματωμένη στην προσβαλλόμενη απόφαση, «γνωμοδότηση» προκύπτει ότι: Το ποσοστό ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΕΞΟΔΩΝ είναι 6,15% του άμεσου κόστους. Σύμφωνα με αυτό τα ΣΤΑΘΕΡΑ ΈΞΟΔΑ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ: $246.078,50 * 6,15\% = 15.133,82$ € Το ποσοστό των ΧΡΟΝΙΚΩΣ ΣΥΝΗΡΤΗΜΕΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ είναι 9,35% του άμεσου κόστους. Σύμφωνα με το ποσοστό αυτό, το ύψος των ΧΡΟΝΙΚΩΣ ΣΥΝΗΡΤΗΜΕΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ είναι: $246.078,50 € * 9,35\% = 23.008,33$ € Συνεπώς: ΑΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ + ΓΕ = $246.078,50 € + 15.133,82 € + 23.008,33 € = 284.220,65$ € Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΑΣ είναι: 336.167,91 € Επομένως: ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ ΌΦΕΛΟΣ $336.167,91 € - 284.220,65 € = 51.947,26$ € ΑΡΑ

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ δεν είναι ιδιαίτερα χαμηλή και πρέπει να είναι αποδεκτή, ακόμη και υπό την σκοπιά της Εγκυκλίου 9/2017 και της συμπερίληψης του άμεσου κόστους, όπως το αντιλαμβάνεται το όργανο που συνέταξε τη «γνωμοδότηση» Β ΤΡΟΠΟΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Η εταιρεία στην Αιτιολόγησή της η οποία έγινε με τα πραγματικά δεδομένα που προέκυψαν από την μελέτη των συμβατικών τευχών και των επί τόπου συνθηκών του έργου προσέθεσε: (1) Αμοιβές ενός μηχανικού και ενός εργοδηγού αντί ενός που ζητά η ... = 33.600 € (2) Κόστος διαμονής = 12.500 € (3) Γενικά έξοδα μετακινήσεων = 8.000 € Σύνολο: 54.100 € Δ.5. ΣΤΑΘΕΡΑ ΞΕΟΔΑ ΈΡΓΟΥ Το κόστος των ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΞΕΟΔΩΝ που παραλήφθηκαν υπολογίζεται ως ακολούθως: (α) Η κράτηση 2,5 % υπέρ των μηχανικών ΤΕ και της Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.ΔΥ. που δεν περιλαμβάνονται στα γενικά έξοδα ανέρχεται για την σύμβαση του συγκεκριμένου έργου σε: ΥΠΕΡ ΤΜΕΔΕ: $0,25\% * 336.167,91 \text{ €} = 840,42 \text{ €}$ ΥΠΕΡ ΤΕΕ: $0,6\% * 336.167,91 \text{ €} = 2.017,00 \text{ €}$ ΥΠΕΡ ΕΑΑΔΗΣΗ (πλέον χαρτοσήμου): $0,0725\% * 336.167,91 \text{ €} = 243,72 \text{ €}$ ΥΠΕΡ ΑΕΠΠ (πλέον χαρτοσήμου): $0,06216\% * 336.167,91 \text{ €} = 208,96 \text{ €}$ $\sigma(\alpha) = 3.310,1 \text{ €}$ (β) ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ Εγγυητική επιστολή 5% επί της συμβάσεως ή $5\% * 336.167,91 \text{ €} = 16808,39 \text{ €}$ Οι προμήθειες των Εγγυητικών Επιστολών είναι 0,1833% ανά μήνα. Οι προμήθειες της Εγγυητικής Επιστολής των 16808,39 € για 27 μήνες (12 κατασκευή και 15 υποχρεωτική συντήρηση) είναι: $\sigma(\beta) = 16808,39 \text{ €} * 27 \text{ μήνες} * 0,1833\% \text{ ανά μήνα} = 831,86 \text{ €}$ (γ) ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΈΡΓΟΥ (άρθρο 11 της ...) Η ασφάλιση έργου ανέρχεται στο ποσό των 968,00 € σύμφωνα με την προσφορά της ...: $\sigma(\gamma) = 968,00 \text{ €} / 12 \text{ μήνες} = 80,67 \text{ €}$ (δ) ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΈΡΓΟΥ (παρ. 5.2 της ...) Από την ... προβλέπονται 2 πινακίδες έργου (άνευ διαστάσεων) και μία αναμνηστική πλακέτα (άνευ διαστάσεων). Το κόστος πινακίδας διαστάσεων 60*100 είναι 200 €/τεμ.*2τεμ. = 400 € Το κόστος της αναμνηστικής πλακέτας από μάρμαρο διαστάσεων 30*50 υπολογίζεται σε = 250 € $\sigma(\delta) = 650 \text{ €}$ (ε) ΣΗΜΑΝΣΗ ΈΡΓΟΥ (ε.1) Για την προειδοποιητική σήμανση εξόδων – εσόδων του αγροτικού δρόμου θα απαιτηθούν 6 πινακίδες*100€/πινακίδα = 600 € (ε.2) Για την ενδιάμεση σήμανση των 2km του αγροτικού δρόμου θα απαιτηθούν 1 πινακίδα ανά 200 μ, ήτοι συνολικά 10 πινακίδες*50€/πινακίδα = 500 €. $\sigma(\epsilon) = 1.100 \text{ €}$ (ζ) ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Από την ... (παρ.3.5) η Ανάδοχος υποχρεούται στην παρουσία 1

Αριθμός απόφασης : 124/2022

τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου Στην τελευταία σελίδα της αιτιολόγησης αντί της απαίτησης 1 (ενός) τεχνικού υπαλλήλου της ..., θα αναθέσουμε σε 1 μηχανικό και 1 εργοδηγό με συνολική δαπάνη για τους 12 μήνες κατασκευής 33.600 €. Ο εργοδηγός θα ορισθεί ως τεχνικός ασφαλείας και ο μηχανικός ως συντονιστής ασφαλείας. Επομένως ΔΕΝ απαιτείται πρόσθετη δαπάνη για τον τεχνικό ασφαλείας πέραν των αμοιβών των 2 τεχνικών. (στ) Κόστος μέσων ατομικής προστασίας ΜΑΠ Ο αριθμός των μηχανικών, χειριστών, εργατοτεχνικών και εργατών στο έργο δεν υπερβαίνει τους 10 καθ' όλη την Διάρκεια της κατασκευής. Για τον αριθμό αυτόν των εργαζομένων θα απαιτηθούν: 10 φωσφορίζοντα γιλέκα*25 €/γιλέκο = 250 € 10 κράνη*30€/κράνος = 300 € 10 ζεύγη παπουτσιών εργοταξίου*100€/ζεύγος = 1.000 € σ(στ): 1.550 € (η) Ομοίως η συμπλήρωση του ΣΑΥ- ΦΑΥ και της επισκόπησης των μελετών ενός αγροτικού δρόμου θα γίνουν από τον μηχανικό του έργου χωρίς επιπρόσθετη δαπάνη πέρα της αμοιβής του μηχανικού. Όσον αφορά τις λοιπές δαπάνες των ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΕΞΟΔΩΝ που αναφέρονται στην εγκύκλιο 9 και αφορούν εργοταξιακές εγκαταστάσεις, απομάκρυνσή τους, εισκόμιση εξοπλισμού, εξασφάλιση ύδρευσης, ρεύματος κλπ αυτές έχουν μηδενικό κόστος διότι δεν απαιτούνται για το συγκεκριμένο έργο για τους παρακάτω λόγους: Όπως προαναφέραμε και προκύπτει από την τεχνική περιγραφή του έργου, πρόκειται για ένα μικρό αγροτικό δρόμο μήκους 2.200 μ, σημερινού πλάτους 2,50μ- 3,00μ. Δεξιά και αριστερά υπάρχουν περιφραγμένες ιδιοκτησίες με απότομα πρανή. Η Διαπλάτωση του Δρόμου στα 5,50 μ πλάτους μαζί με τα ερείσματα θα γίνει προφανώς με συναινέσεις των παρόδιων Ιδιοκτητών. Η είσοδος σήμερα του Δρόμου είναι στην επαρχιακή οδό Η έξοδος του Δρόμου είναι στον παραλιακό χωμάτινο Δρόμο της παραλίας. Επομένως, το εργοτάξιο δεν μπορεί να εγκατασταθεί ούτε στην είσοδο του Δρόμου, ούτε ενδιάμεσα. Αναγκαστικά τα χωματουργικά μηχανήματα θα σταθμεύουν στις λωρίδες διαπλάτωσης που θα κατασκευάζονται και έχουν πλάτος 3,00 περίπου μέτρα αφήνοντας για προσπέλαση στους κτηνοτρόφους πλάτος διέλευσης 2,5μ αυτό δηλαδή που είναι και σήμερα. Σε ορισμένες περιπτώσεις που δεν καταστεί αυτό δυνατό, η εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων και λοιπών διερχομένων θα γίνεται από τον ασφαλτοστρωμένο Δρόμο ... που απορροφά σήμερα το 95% του

Αριθμός απόφασης : 124/2022

κυκλοφοριακού φόρτου. ... Η Αναθέτουσα Αρχή δεν είχε εκπονήσει σχέδιο υλοποίησης του έργου, ούτε εξέτασε ποιες απαιτήσεις της εγκυκλίου 9/25-4-2017 έχουν εφαρμογή, σε έναν αγροτικό Δρόμο μήκους 2.200 μ και πλάτους 5,5m μαζί με τα ερείσματα. Αν η Αναθέτουσα Αρχή μας ζητούσε διευκρινήσεις όπως είχε την υποχρέωση, και διενεργούσε κατ' αντιπαράθεση διάλογο, όπως απαιτεί το άρθρο 88 παρ. 3 του ν. 4412/2016, θα υποβάλλαμε όλα τα ανωτέρω και δεν θα απέρριπτε την αιτιολόγησή μας ως απαράδεκτη. ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ: Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερθέντα, τα ΣΤΑΘΕΡΑ ΞΕΟΔΑ, για τα οποία χαρακτηρίστηκε προσφορά μας ως απορριπτέα, ανέρχονται σε συνολικό ύψος : $\sigma(\alpha) + \sigma(\beta) + \sigma(\gamma) + \sigma(\delta) + \sigma(\epsilon) + \sigma(\sigma\tau) + \sigma(\zeta) = 3310,1 \text{ €} + 831,86 \text{ €} + 968,00 \text{ €} + 650,00 + 1.100,00 \text{ €} + 1.550,00 \text{ €} = 8409,96 \text{ €}$ Το ποσό αυτό, όχι μόνο δεν δύναται να χαρακτηρίσει την προσφορά μας ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά είναι τέτοιου ύψους, που δεν γεννά την παραμικρή αμφισβήτηση για την κερδοφορία μας. ... Κατόπιν των ανωτέρω, καθίσταται σαφές πως οι πράξεις και παραλείψεις των διαγωνιστικών οργάνων δυνάμει των οποίων κρίθηκαν ως ελλείψεις, μη ικανοποιητικές και απαράδεκτες οι εξηγήσεις που υποβάλλαμε και απορρίφθηκε η προσφορά μας, στερούνται νομιμότητας και νόμιμης και επαρκούς αιτιολογίας και πρέπει να ακυρωθούν.». Επί του τέταρτου λόγου της προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται με τις απόψεις της ότι «Η επίκληση της συγκεκριμένης εγκυκλίου, έγινε για να επισημανθεί το πιθανό περιεχόμενο της ελλείπουσας αιτιολόγησης και για να καταδείξει ότι υπήρξαν σαφείς ελλείψεις στα κατατεθέντα, εκ του οικονομικού φορέα, δικαιολογητικά». Με το υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας σχετικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «Ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι έγινε επίκληση της Εγκυκλίου 9/2017 του ΥΠΕΧΩΔΕ «για να επισημανθεί το πιθανό περιεχόμενο της ελλείπουσας αιτιολόγησης και για να καταδείξει ότι υπήρξαν σαφείς ελλείψεις στα κατατεθέντα», είναι αλυσιτελής, διότι όπως έχουμε προαναφέρει, εάν η αναθέτουσα αρχή και τα διαγωνιστικά όργανα επιθυμούσαν παροχή εξηγήσεων σε συγκεκριμένα σημεία και παροχή αιτιολόγησης με συγκεκριμένα δικαιολογητικά, όφειλαν να απευθύνουν συγκεκριμένη, σαφή και ορισμένη πρόσκληση χορηγώντας κατευθυντήριες οδηγίες. Με ετεροχρονισμένη επίκληση – και μάλιστα με την απόφαση αποκλεισμού μας- φερόμενης

Αριθμός απόφασης : 124/2022

«ελλείπουσας αιτιολόγησης» και φερόμενων ελλείψεων δυνάμει επίκλησης Εγκυκλίου, δεν δύναται να επέλθει ο αποκλεισμός μας. Αν ήθελαν να παρασχεθούν εξηγήσεις με βάση την κοστολογική διάρθρωση όλων των ομάδων κόστους που περιγράφονται στην Εγκύκλιο 9/2017, όφειλαν να κάνουν σχετική μνεία με την Πρόσκληση, δηλαδή πριν λάβουν την αιτιολόγηση, και όχι κατά την αξιολόγησή της».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 18 του Ν. 4412/2016, «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού....».

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 88 του Ν. 4412/2016, «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου

Αριθμός απόφασης : 124/2022

89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18. 4. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτό τον λόγο, μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας, την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. 5. Εφόσον ζητηθεί, η ΕΑΑΔΗΣΥ θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας, κάθε πληροφορία που η Ελλάδα έχει στη διάθεσή της, όπως νόμους, κανονισμούς, συλλογικές συμβάσεις καθολικής ισχύος ή εθνικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που προσκομίζονται ως προς τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στην παρ. 2. 5α. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά

Αριθμός απόφασης : 124/2022

του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. 6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών, του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και του Υπουργού Υγείας για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας ιατροτεχνολογικών αγαθών και παροχής συναφών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια, δυνάμει των οποίων μία προσφορά κρίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή, καθώς και ο τρόπος σύνδεσης των κριτηρίων αξιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών με μηχανισμούς καταγραφής τιμών, όπως τα παρατηρητήρια τιμών. Με την ανωτέρω προβλεπόμενη απόφαση δύναται να ορίζονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την εφαρμογή κάποιων εκ των αναφερόμενων σε αυτήν κριτηρίων.».

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 221 του Ν. 4412/2016 «.... 3. Με απόφαση της αναθέτουσας αρχής συγκροτούνται γνωμοδοτικά όργανα για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες ή σε ετήσια βάση για τις συμβάσεις που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή. Η ύπαρξη οργάνων σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση οργάνου συγκεκριμένης/ων σύμβασης ή συμβάσεων. Εφόσον τα όργανα συγκροτούνται σε ετήσια βάση, οι διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί εντός του έτους, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από το ίδιο όργανο. Στην περίπτωση της διενέργειας συγκεντρωτικών αγορών από ΚΑΑ, τα αντίστοιχα γνωμοδοτικά όργανα συγκροτούνται με απόφασή τους. Με τις αποφάσεις της παρούσας δύνανται να συγκροτούνται κατά περίπτωση και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων που αφορούν τις διαδικασίες σύναψης. Σε περιπτώσεις σύναψης ή εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων δύναται η αναθέτουσα αρχή να ορίζει ως μέλος των ανωτέρω γνωμοδοτικών οργάνων, των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας έναν εξωτερικό εξειδικευμένο επιστήμονα, που διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την εκπλήρωση των προβλέψεων της παρ. 1. Οι αποφάσεις συγκρότησης των γνωμοδοτικών οργάνων κοινοποιούνται στα μέλη αυτών και τους φορείς από τους οποίους αυτά προέρχονται. Μέχρι τη λειτουργία του

Αριθμός απόφασης : 124/2022

Μη.Π.Υ.Δη.Συ. του άρθρου 344, το άρθρο 26 του ν. 4024/2011 (Α' 226) δεν εφαρμόζεται κατά τον ορισμό των μελών των επιτροπών που ασκούν καθήκοντα είτε κατά την ανάθεση είτε κατά την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.».

19. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 4.1 της Διακήρυξης, «...Ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται οικονομικές προσφορές που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από το μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες υποβάλλονται, ομοίως, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία», ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στο μειοδότη (ή τη ματαίωση της διαδικασίας), και υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως «εσωτερικό», προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο

Αριθμός απόφασης : 124/2022

χρήστη της αναθέτουσας αρχής. Η αποδοχή ή η απόρριψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επόμενης περ. θ'. Για την εξέταση των εξηγήσεων δύναται να συγκροτούνται και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016.».

20. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη που διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ VI Τμήμα Πράξεις 78/2007, 19/2005, 31/2003 κ.λπ.), όσο και τους διαγωνιζομένους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ), αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Επειδή, κατά την ερμηνεία των όρων κάθε Διακήρυξης, ο ερμηνευτής του δικαίου πρέπει να αναζητεί το πραγματικό νόημα των ενσωματωμένων σε αυτή κανόνων με αφετηρία τη λεκτική, ήτοι γραμματική διατύπωσή τους (γραμματική ερμηνευτική μέθοδος).

21. Επειδή ο πρώτος λόγος της υπό κρίση προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος. Όπως έχει δεχθεί το ΔΕΕ, που κλήθηκε να ερμηνεύσει διατάξεις προϊσχυουσών Οδηγιών (άρ. 30, παρ. 4 της Οδηγία. 93/37, 55 της Οδηγίας 2004/18), αντίστοιχες προς τις διατάξεις του άρ. 69 της Οδηγίας 2014/24 και του άρ. 88 του Ν. 4412/2016, οι διατάξεις αυτές έχουν «επιτακτικό χαρακτήρα», επιβάλλουν δε στις αναθέτουσες αρχές να εξακριβώνουν τη σύνθεση των προσφορών που είναι ασυνήθιστα χαμηλές και τις υποχρεώνουν να ζητούν από τους από τους διαγωνιζομένους, οι οποίοι υποβάλλουν τέτοιες προσφορές, να προσκομίζουν τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, για να αποδείξουν ότι οι προσφορές τους είναι σοβαρές, στο πλαίσιο δε αυτό απαιτείται να διασφαλίζεται πραγματικός «κατ' αντιπαράθεση» διάλογος, ο οποίος διεξάγεται σε κατάλληλο χρονικό σημείο, διαρκούσης της διαδικασίας εξετάσεως των προσφορών, μεταξύ της

Αριθμός απόφασης : 124/2022

αναθέτουσας αρχής και του μετέχοντος στη διαδικασία οικονομικού φορέα, ώστε να δίνεται στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, να αποτρέπονται αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Προκειμένου να επιτευχθεί η απαραίτητη αποτελεσματικότητα των ως άνω διατάξεων, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διατυπώνει με σαφήνεια το απευθυνόμενο στους διαγωνιζομένους αίτημα, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους. Όπως ειδικότερα έχει δεχθεί το ΔΕΕ, *«είναι σημαντικό κάθε υποψήφιος για τον οποίο υπάρχει υπόνοια ότι υπέβαλε προσφορά ασυνήθιστα χαμηλή να προβάλλει λυσιτελώς την άποψή του ως προς το σημείο αυτό και να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει κάθε είδους δικαιολογητικό σχετικά με τα διάφορα στοιχεία της προσφοράς του σε χρόνο –τοποθετούμενο κατ' ανάγκη μετά από το άνοιγμα το συνόλου των φακέλων- κατά τον οποίο να γνωρίζει όχι μόνο το κατώφλι ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς [εφόσον προβλέπεται τέτοιο στη συγκεκριμένη διαδικασία αναθέσεως] και το γεγονός ότι, σε σχέση με το εν λόγω κατώφλι, η προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά επίσης και τα συγκεκριμένα σημεία που δημιούργησαν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή»*. Το ΔΕΕ έκρινε, επίσης, ότι κατά το χρόνο κατάθεσης της προσφοράς, ακόμη και στην περίπτωση που η διακήρυξη επιβάλλει στο διαγωνιζόμενο την εκ των προτέρων δικαιολόγηση μέρους της «τιμής βάσης» του διαγωνισμού, η οποία αναφέρεται στην προκήρυξη, ο υποψήφιος δεν γνωρίζει τα συγκεκριμένα σημεία της προσφοράς του που θα θεωρηθούν ύποπτα ως ασυνήθιστα και, ως εκ τούτου, σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας δεν είναι σε θέση να παράσχει λυσιτελείς και πλήρεις εξηγήσεις προς στήριξη των διαφόρων στοιχείων που αποτελούν την προσφορά του (ΔΕΕ, απόφ. της 27.11.2001, Impresa Lombardini SpA - Impresa Generale di Costruzioni και ANAS - Ente nazionale per le strade, Società Italiana per Condotte d'Acqua SpA (C-285/99), Impresa Ing. Mantovani SpA και ANAS - Ente nazionale per le strade, Ditta Paolo Bregoli (C-286/99), σκ. 54, 55, 57, 59, βλ. και ΣΤΕ 199/2021, σκ. 10, ΕΑ ΣΤΕ 184/2020, ΣΤΕ 2181/2004, σκ. 18-19). Περαιτέρω, σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, όπως εν προκειμένου, όπου κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

Αριθμός απόφασης : 124/2022

προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), οι δε οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωση για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, με έλεγχο των επιμέρους αυτών ποσοστών ως προς την ομαλή μεταξύ τους σχέση, τα στοιχεία της προσφοράς, τα οποία είναι ικανά να προκαλέσουν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή είναι, προεχόντως, τα εν λόγω επιμέρους ποσοστά έκπτωσης. Συνεπώς, η γραπτή πρόσκληση, προκειμένου να είναι σύμφωνα με τα ως άνω, πρέπει να περιέχει συγκεκριμένο καθορισμό των επιμέρους ποσοστών ανά ομάδα εργασιών που της προκαλούν αμφιβολίες, ως επίσης και κλήση του οικονομικού φορέα, ώστε να αιτιολογήσει όλα ανεξαιρέτως τα επί μέρους ποσοστά έκπτωσης, τα οποία προσέφερε για το σύνολο των ομάδων ομοειδών εργασιών. Αυτά ισχύουν και για τα κονδύλια που περιλαμβάνονται στα γενικά έξοδα της εργοληπτικής επιχείρησης, ως προς τα οποία η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προσδιορίσει επακριβώς με την πρόσκληση προς τον οικονομικό φορέα αυτά που θεωρεί αμφίβολα και χρίζοντα αιτιολόγησης ή να τον καλέσει, κατά τρόπο ρητό και αδιαμφισβήτητο, να τα αιτιολογήσει στο σύνολό τους, έχοντας και στην περίπτωση αυτή, την υποχρέωση να προσδιορίσει πλήρως κατά το είδος τους τα επιμέρους κονδύλια που συναποτελούν τα γενικά έξοδα. Εφόσον η πρόσκληση είναι διατυπωμένη, σύμφωνα με τα ως άνω, καθίσταται απόλυτα σαφές στον καλούμενο φορέα το περιεχόμενο της αιτιολόγησης που οφείλει να υποβάλει, διότι γνωρίζει ένα προς ένα τα σημεία που προξενούν αμφιβολίες στην αναθέτουσα αρχή, είτε αφορούν ορισμένα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως ή κονδύλια γενικών εξόδων, είτε το σύνολο αυτών (ΣΤΕ 2181/2004). Δεν αποκλείεται πάντως, εφόσον η πρόσκληση που απευθύνθηκε αρχικά στον οικονομικό φορέα δεν ήταν αρκούντως σαφής, να κληθεί αυτός εκ νέου -μετά και από εκτίμηση των απαντήσεων που δόθηκαν στο μεταξύ- με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, να αιτιολογήσει τα σημεία της προσφοράς του που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες (βλ. ΣΤΕ 199/2021, σκ. 10). Η αναθέτουσα αρχή, με το υπ' αρ. πρωτ. 15120/01.10.2021 έγγραφό της με θέμα «*Εξήγηση τιμής προσφοράς στο διαγωνισμό του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ...»* που εστάλη προς την προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του

Αριθμός απόφασης : 124/2022

ΕΣΗΔΗΣ, επί λέξει αναφέρει «...παρακαλούμε όπως υποβάλετε, σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού του έργου κι εντός προθεσμίας 20 ημερών από την κοινοποίηση του παρόντος εγγράφου, εξήγηση της τιμής που προτείνετε στην προσφορά σας στο διαγωνισμό του έργου του θέματος». Επί αυτού, η προσφεύγουσα απάντησε με το από 20.10.2021 έγγραφό της με θέμα «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ: "Βελτίωση οδού ..."», το οποίο ομοίως εστάλη αυθημερόν προς την προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Η ως άνω πρόσκληση δεν αναφερόταν σε συγκεκριμένα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης ή συγκεκριμένα κονδύλια γενικών εξόδων, εξαιτίας των οποίων ετίθετο υπό αμφισβήτηση η σοβαρότητα της προσφοράς της προσφεύγουσας, ούτε περιείχε σαφή και αδιαμφισβήτητη κλήση της να αιτιολογήσει το σύνολο των επί μέρους ποσοστών εκπτώσεων της προσφοράς της για όλες τις ομάδες ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού ή για το σύνολο των κονδυλίων των γενικών εξόδων της, με προσδιορισμό, και στην περίπτωση αυτή, του είδους ενός εκάστου των προς αιτιολόγηση κονδυλίων (ΕΑ ΣτΕ 187/2020, σκ. 9), η δε αοριστία της πρόσκλησης δεν θεραπεύεται από την εν συνεχεία διενέργεια κατ' αντιπαράθεση διαλόγου μεταξύ αναθέτουσας αρχής και προσφεύγουσας, δεδομένου ότι η νομιμότητα της διαδικασίας αιτιολόγησης χαμηλών προσφορών προϋποθέτει ειδική και ορισμένη πρόσκληση, κατά τα ως άνω, καθώς η νομιμότητα της διαδικασίας αιτιολόγησης χαμηλών προσφορών που προβλέπεται στο άρ. 88 του Ν. 4412/2016 προϋποθέτει ειδική και ορισμένη πρόσκληση, κατά τα ως άνω (ΔΕφΑθηνών 2071/2021, σκ. 9). Επομένως, ο πρώτος λόγος γίνεται δεκτός, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

22. Επειδή, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος. Σύμφωνα με το άρ. 88, παρ. 3 του Ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα και, μόνο σε περίπτωση που τα παρέχοντα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, μπορεί να απορρίψει την προσφορά. Έχει δε κριθεί (βλ. ΣτΕ 199/2021, σκ. 10) ότι, δεν αποκλείεται, εφόσον η πρόσκληση που απευθύνθηκε αρχικά στον οικονομικό φορέα δεν ήταν αρκούντως σαφής, να

Αριθμός απόφασης : 124/2022

κληθεί αυτός εκ νέου -μετά και από εκτίμηση των απαντήσεων που δόθηκαν στο μεταξύ- με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, να αιτιολογήσει τα σημεία της προσφοράς του που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες. Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή, για την εκτίμηση της λυσιτέλειας των παρασχεθεισών εξηγήσεων της προσφεύγουσας δεν προέβη σε διάλογο με την τελευταία, που σκοπό θα είχε αφενός ν' αποτραπούν αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής, αφετέρου να διασφαλιστεί ο πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των διαγωνιζομένων (*Η. Καμπίσης σε Ε. Κουλουμπίνη, Η. Μάζο, Ι. Κίτσο, Δημόσιες Συμβάσεις – Ν. 4412/2016, Νομολογιακή Προσέγγιση και Πρακτική Εφαρμογή, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2019, σελ. 377*), καθώς η προσφεύγουσα ούτε κλήθηκε, κατά τα ως άνω, εκ νέου -μετά και από εκτίμηση των απαντήσεων που δόθηκαν στο μεταξύ- με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, να αιτιολογήσει τα σημεία της προσφοράς της που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες. Όπως δε η ίδια η αναθέτουσα ισχυρίζεται στις απόψεις της «...ο προσφέρων δεν κατέθεσε το σύνολο των απαιτούμενων εξηγήσεων προς αιτιολόγηση της προσφοράς του και συγκεκριμένα δεν κατέθεσε αιτιολόγηση επί του έμμεσου κόστους του έργου (Γενικά Έξοδα)», ωστόσο ουδόλως κλήθηκε εκ νέου, ώστε να αιτιολογήσει το εν λόγω σημείο που εξακολουθούσε να της προκαλεί αμφιβολίες. Επομένως, ο δεύτερος λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

23. Επειδή, ως προς τον τρίτο λόγο, σύμφωνα με το άρ. 4.1 της Διακήρυξης, «*Η αποδοχή ή η απόρριψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επόμενης περ. θ'. Για την εξέταση των εξηγήσεων δύναται να συγκροτούνται και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016*». Έχει κριθεί ότι (ΣΤΕ 199/2021, σκ. 14) η συγκρότηση τέτοιων «έκτακτων επιτροπών» ή «ομάδων εργασίας» πρέπει να αιτιολογείται και να τεκμηριώνεται ειδικώς από την αναθέτουσα αρχή, κατόπιν υποχρεωτικής λήψεως γνωμοδοτήσεως από την Επιτροπή του Διαγωνισμού και μόνο για την αντιμετώπιση όλως απρόβλεπτων ζητημάτων που

Αριθμός απόφασης : 124/2022

ανακύπτουν κατά τη διαγωνιστική διαδικασία, ως προς τα οποία η Επιτροπή του Διαγωνισμού αδυνατεί να αντεπεξέλθει. Εν προκειμένω, όπως ρητώς αναφέρεται στην προσβαλλομένη, η, αρμόδια προς σύνταξη του πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, Επιτροπή Διαγωνισμού, ζήτησε και έλαβε γνωμοδότηση από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της αναθέτουσας, η οποία είχε συντάξει και την υπ' αρ. 94/2021 σχετική μελέτη του έργου. Η δε γνωμοδότηση της, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της αναθέτουσας, που παρατέθηκε αυτούσια στην προσβαλλομένη, ελήφθη υπόψη από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία έκρινε ότι η προσφορά της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί, διότι οι εξηγήσεις της ήταν ελλιπείς και μη ικανοποιητικές και άρα απαράδεκτες. Βάσει των ανωτέρω συνάγεται ότι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της αναθέτουσας, η οποία παρείχε γνωμοδότηση που ενσωματώθηκε στην προσβαλλομένη, ουδόλως αποτελεί επιτροπή ή ομάδα εργασίας, *ad hoc* συσταθείσα δυνάμει του άρ. 221, παρ. 3 του Ν. 4412/2016, κατά τα ως άνω, στη Διακήρυξη οριζόμενα, αντιθέτως, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών αποτελεί διοικητική ενότητα (οργανική μονάδα) της αναθέτουσας (βλ. και υπ' αρ. 39269/2020 Οριστικός Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου ..., ΦΕΚ Β' 3960/16.09.2020). Συναφώς, ουδόλως αποδεικνύεται ότι η ως άνω Διεύθυνση συγκροτήθηκε δυνάμει του ανωτέρω άρθρου, αλλά, όπως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, κρίθηκε σκόπιμο η Επιτροπή Διαγωνισμού να λάβει την άποψη του ίδιου του μελετητή του έργου. Βάσει των ανωτέρω, ο λόγος αυτός πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής, διότι, κατά τα ως άνω, μη νομίμως επιφιλώρησε και εκφράστηκε με τη διατύπωση σχετικής γνωμοδότησης η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της αναθέτουσας αρχής, καθότι, η σχετική αρμοδιότητα ανήκε, κατά τους όρους της Διακήρυξης και τη νομοθεσία, στην Επιτροπή Διαγωνισμού.

24. Επειδή, ο τέταρτος λόγος πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος. Όπως ανωτέρω κρίθηκε, εν προκειμένω, η αναθέτουσα, με την κλήση προς την προσφεύγουσα με το υπ' αρ. πρωτ. 15120/01.10.2021 έγγραφό της για εξήγηση της τιμής της προσφοράς της τελευταίας, ουδόλως, ως όφειλε, συγκεκριμενοποίησε και εξειδίκευσε ποια στοιχεία της οικονομικής

Αριθμός απόφασης : 124/2022

προσφοράς της θέτουν υπό αμφισβήτηση την σοβαρότητά της. Συναφώς, ουδόλως προέβη, ως όφειλε, εκ νέου -μετά και από εκτίμηση των απαντήσεων που δόθηκαν στο μεταξύ- σε νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση προς την προσφεύγουσα, ώστε η τελευταία να αιτιολογήσει τα σημεία της προσφοράς του που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες, ήτοι, εν προκειμένω, όπως αναφέρεται στην προσβαλλομένη, των γενικών εξόδων, όπως αυτά περιγράφονται στο άρ. 53 παρ. 5 θ του Ν. 4412/2016 και της υπ' αρ. 9 Εγκυκλίου με αρ. πρωτ. ΔΝΣβ'/οικ.29145/Φ.ΕΓΚΥΚΛ. του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Όπως δε η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της, *«η επίκληση της εγκυκλίου, έγινε για να επισημανθεί το πιθανό περιεχόμενο της ελλείπουσας αιτιολόγησης και για να καταδείξει ότι υπήρξαν σαφείς ελλείψεις στα κατατεθέντα, εκ του οικονομικού φορέα, δικαιολογητικά»*, γεγονός που επιρρωνύει ότι πράγματι δεν ζητήθηκαν, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, διευκρινίσεις επί συγκεκριμένων στοιχείων της προσφοράς για τα οποία η αναθέτουσα αρχή είχε αμφιβολίες. Ο δε προσφέρων, ελλείπει σχετικής συγκεκριμένης αναφοράς στην κλήση, δεν γνώριζε τα συγκεκριμένα σημεία της προσφοράς του που η αναθέτουσα αρχή θεώρησε ύποπτα ως ασυνήθιστα προκειμένου να παράσχει λυσιτελείς και πλήρεις εξηγήσεις. Συναφώς, η προσβαλλομένη περιελάμβανε μη επαρκή αιτιολογία ως προς την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας, λαμβάνοντας υπόψη ότι ουδέποτε διευκρινίστηκε με σχετικό έγγραφο- κλήση προς την προσφεύγουσα η δυνατότητα να απαντήσει επί της ουσίας των στοιχείων που η αναθέτουσα αρχή θεώρησε ότι χρήζουν περαιτέρω εξήγησης, και οι οποίες θεωρήθηκαν ως ασυνήθιστα χαμηλές. Δηλαδή, ενόψει του γεγονότος ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν ζητήθηκαν επιπλέον διευκρινίσεις, κατά τα ως άνω, καθότι η αναθέτουσα αρχή εξακολουθούσε να διατηρεί αμφιβολίες ως προς στοιχεία της προσφοράς της προσφεύγουσας, η απόρριψη της τελευταίας με την αιτιολογία που περιλαμβάνεται στην προσβαλλομένη σε κάθε περίπτωση δεν είναι νόμιμη, πόσο μάλλον με τα αναφερόμενα σε αυτήν, συγκεκριμενοποιώντας το πρώτον τότε το στοιχείο για το οποίο η αναθέτουσα αρχή έκρινε ως μη επαρκώς αιτιολογηθέν από την προσφεύγουσα. Ως δε βασίμως η προσφεύγουσα αναφέρει στην προσφυγή της, με τον πρώτο τρόπο υπολογισμού, το προσδωκόμενο όφελος προκύπτει από την αφαίρεση

Αριθμός απόφασης : 124/2022

του τελικού κοστολογίου, όπως ειδικότερα αναφέρεται στην από 20.10.2021 αιτιολόγηση οικονομικής προσφοράς της που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ αυθημερόν (βλ. αρχείο με τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ_ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ_..._signed.pdf»), από το ποσό της προσφοράς της, ήτοι $336.167,91 \text{ €} - 300.178,50 \text{ €} = 35.989,41 \text{ €}$. Σύμφωνα με την ως άνω Εγκύκλιο (βλ. Πίνακα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟΥ ΟΦΕΛΟΥΣ»), τα σταθερά γενικά έξοδα του έργου ανέρχονται σε ποσοστό 6,15% του κόστους εργασιών, το οποίο, όπως η προσφεύγουσα εξειδικεύει στην ως άνω αιτιολόγηση, ανέρχεται σε 246.078,50€, ήτοι εν προκειμένω τα σταθερά γενικά έξοδα του έργου ανέρχονται σε $(246.078,50\text{€} \times 6,15\%) 15.133,82\text{€}$. Κατ' αντιστοιχία, βάσει της Εγκυκλίου, τα χρονικώς αναρτημένα γενικά έξοδα ανέρχονται σε ποσοστό 9,35% του κόστους εργασιών, το οποίο, όπως η προσφεύγουσα στην ως άνω αιτιολόγηση, ανέρχεται σε 246.078,50€, ήτοι εν προκειμένω τα χρονικώς αναρτημένα γενικά έξοδα ανέρχονται σε $(246.078,50\text{€} \times 9,35\%) 23.008,33\text{€}$. Βάσει των ως άνω και της Εγκυκλίου, το τελικό σύνολο, ήτοι το σύνολο του άμεσου, κατά τα ως άνω, κόστους και των γενικών εξόδων του έργου ανέρχεται σε 284.220,65€ $(246.078,50\text{€} + 15.133,82\text{€} + 23.008,33\text{€})$, η δε προσφορά της ανέρχεται στο ποσό των 336.167,91€, επομένως το προσδωκόμενο όφελός της, προκύπτει από το αποτέλεσμα της αφαίρεσης των ανωτέρω ποσών, ανέρχεται σε 51.947,26€ $(336.167,91\text{€} - 284.220,65\text{€})$. Τα δε ως άνω ποσά, ως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, προκύπτουν ευχερώς από τις σχετικές μαθηματικές πράξεις, βασιζόμενες στα προσφερόμενα από την ίδια ποσά και τα αναφερόμενα στην ανωτέρω Εγκύκλιο. Οι δε περαιτέρω υπολογισμοί και ειδικότερες αναφορές της προσφεύγουσας, και με τον δεύτερο τρόπο υπολογισμού που αναφέρει και εξειδικεύει στην προσφυγή της, επί των σταθερών εξόδων του έργου και των χρονικώς συνηρημένων εξόδων, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στα οικεία άρθρα της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (ΕΣΥ) που περιλαμβάνεται στην υπ' αρ. ... Μελέτη της επίμαχης Διακήρυξης, γίνονται δεκτοί ως βάσιμοι. Ειδικότερα, από την αφαίρεση του συνολικού ποσού αυτών, όπως ειδικότερα αναφέρονται στην προσφυγή $(8.409,96\text{€} + 9.394,19\text{€})$, και του συνόλου κοστολογίου αιτιολόγησης (300.178,50€) από το ύψος της

Αριθμός απόφασης : 124/2022

προσφοράς της προσφεύγουσας (336.167,91€) προκύπτει περιθώριο κέρδους, ήτοι ποσό 18.185,53€. Επομένως, και ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

25. Επειδή η εισήγηση γίνεται δεκτή.

26. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

27. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλομένη, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 17.01.2022 και εκδόθηκε στις 28.01.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΑΒΒΑΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ

α/α

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ